

صالی — ۱۵ حزیران ۱۹۴۶

جلد : ۶

اوچنچی سنه — نومرو ۶۳

ملی محسوسه

اداره خانه :
باب عالی حاده سفده
اقدام : ردی
انسانده کی بناده
دائرة مخصوصه

صاحب و مدیری
محمد مسیح

آبونه ثراؤل
سنه لکی ۱۳۵۰
آلتی آیلغی ۱۲
فوق العاده نسخہ لہ
ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشدر

مجموعه از دیانتتجه
طبعی تنسیب ایدلمین
آثار اوده ایلمیز

هر آیک برنجی راونه بشهر کونلری میبقار، علمی، ادبی، اقتصادی، ذی رسمی مجموعه دور

موزار

۴

احاطه سنت صوك دوجه مشكل اولديني دوشونولورسه حافظه قدرتنك بو درجه سنى آ كلامقدن عقل ومنطق عاجز قالير . . .
وقعه روماني آلت اوست ايندى ، بويوك كورولتورلى ،
ديدى قونيلرى موجب اولدى ، نتيجهده هر كس اونى طبيعتك
خارجنده وفوقنده برخلق عدا ايندى . بابا حيرتى علنا اظهاردن
باشق . برشى پايىدى . ميزه دره آز زمان صوكرا عمومك اننه
دوشمشدر . ايرتسى سته لوندردد طبع ايدىلدلى .

ميزه دره وقعه سته بدايتده رومالير اينامديلر ، موزارى
پارچهنك تقيسسته دعوت ايتديلر . فى الحقيقه موزار تكلبى قبول
واجرا ايندى . پارچهنى سيقستين شاپلنده سويله مش اولان
خادم خواننده (casirat) [۸] « قريستوفورى » ده قونسرده
حاضر بولونيوردى . موزارى ديكه نجه دوندى قالدى . . .

مشهور بيوغراف نيسن ، كوچوك داهنك همشيره سندن
منقول غلبت ظريف ديكر بروقه آكلاير : موزار ك ناپوليد
ايكن ، Conservatorio alla piata ده بر پياو قونسرى
ويرمى فراولاشديرلمشدى . اوكون ، باخ صه برصونات
چالاركن كنچ قلاوسه نيستك كوسترديكى مهارته ، صول النك
حر كنده كى سويله حيران قالان سامعلردن برى ، موفقيتك سرنى
مذكور لك آدسز بارمقنده كى يوزوكك سجرنده آرامق
ايسته دى . . . غرب كشف درحال معكس بولدى ، قولاقدن
قولاغه بوتون سامعلر آردسنده باييلدى . مسئله پك چيركين بر
كورولتو حالى آلدى . حاضرون آردسنده حدت علامتلى
بايردى ، هر كس اورتهده بر حيله جوريلديكنه ذاهب اولدى .
اصرار ايدنلره اورتهده دهاء واستعدادن باشقه هيچ بر سحر بازاق
بولونمدينى كوسترمك ايچون حلقه نى بارمقدن چيفارقم لازم كلاي .
فقط ، باوجه بو طلسمك يادديمى اولقسرينده عيى موفقيته
تكرار اولاندى وصوكنه واردي .

عصر غرتلرلنده آتشار ايدن بعضى يازيلر ، ديكر تاريخى

[۸] او عصرلرده قادين سسته مخصوص موسيقىلى على الاكثر
خادم خوانندهلر اجرا ايدردى . موسيقى تاريخنده بر چوق مشهور
قاسرائلر مذكور دود .

له اوپولذك بحث ايتديكى مقدس (ميزه دره) حقنده
استادال اوزون ايضاحات ويرر . اثر ك خصوصى اجرام سمنى
شويله آكلاير : « پارچه باشلايدى اينده بابا وقارديناللر
جهبه ساي اولورلر . ميكال آنرك بحراك داياندينى ديواره رسم
ايتديكى (روز جزا) نى بويوك موملك ضيالى آيدىللاير .
ميزه دره ايلرله ديكه موملر يلاوش ، يلاوش سوندور بلور .
ميكال آنرك اوقادار قطبى بر قدرقه تصوير ايتديكى بونجه
بدبخت چهره لرى ، يانان صوك موملك صولغون لمعلرى
آلنده نيم مظلم قالير ، داهامهيب بر حال آير . ميزه دره نك
ختامى باقلاشجه اصول اوران شاپل معلمى حس ايديله چك
قادر مهزورى يلاوشلاير ، خوانندهلر سسلينك حچمنى
آزاليرلر ، آرمونى يلاوش يلاوش سونر ، والله نك عظمتى
حضورنده مهوت وسريرى قارشوسنده جهبه ساي دوران كناهكار ،
بو سكوتى اورته سنده صه انكه كندى حقنده كى حكيمى تبليغ
ايديله چك سسى بكلر . »

ايسته . موزار ، بوسراوانكيين موسيقى نك بر نسجه سسته
مالك اولق آرزوسسته دوشمشدى . فى الحقيقه ، له اوپولذك
سالزبورغ يازدينى وجهله ، آرزوسنده درحال موفق اولدى .
وقعه نك تفصيلاتى صوكرادن همشيره سى ويرمشدر .

موزار ، غايه سسته وارايملك ايچون بوتون ملنكليرنى
بر آرميه طوپلادى ، اثر ك تكميلنى بر ديكه پيشده ازيسته
آلدى ، و مسافر خانه يه دونر دونر كاغده ضبط ايندى !!
وقعه نك ايرتسى كوفى تكرار شاپله كيشمشدر ؛ فقط اوكون
باشقه بر ميزه دره اوقونيوردى . بحث اولونان ميزه دره ،
مقدس جمعه كوفى ، ينى بر كون آره ايله تكرار تفى ايدلى ؛
موزار ، شابقه سى ايچنده صافلايدى بار تيسون ايله ايسته
بو ايكنجى مراسمه حاضر بولوندى . بر كوشدهده ، كيسه
كورمدن ، اثرى نوطه سندن تعقيب ايندى ، كوزدن قاچان
ايكى اوج خطايى بعضى ترددلىرى ده بوسايده دوزه لئدى .
اثر ك ، او عصره كوره يله پك قديم بر اسلوبده ، ويرى درت
سسللى ، ديكرى بش سسللى ، ايكى قورويه مخصوص وبالنتيجه

وئیکه، فقره، هرشی له او پولدک مکتوبلرنده کی ایضاحاتی
تأکید ایدر .

په مارتینی دن بحث اغششدک . بوراهب عصرک الک بویوک
موسیقی معلمی و عالمی دیبا، جیوردی . فی الحقیقه ، قلمه آلدینی
بویوک موسیقی تاریخی فضلک درجه سنده دلیدر . ایسته او نلک یازدینی
شونهداتنامه بالجه وئیکه لک الک قطعی و بیطریق کی عدایدیه بیلیر:
«آیدیکه امضانک صاحی ، بن ، شوالیه آ . و . موزارک
مختلف اسلوبلرده کی متعدد موسیقی بسترلری کورمک و پساتو
وکان چالیشنی دیکه مکله شهادت ایدهرمکه موسی الیه موسیقی
صنعتک مختلف نوعلرنده غایت متبحردر . کندیسنه اراؤه ایتدیکم
مختلف موضوعلری (sujet) قلاوسه ن اوزونده درحال ،
الک ماهرا نه برشکده ، و معطوب بالجه صنعت شرائطنه توفیقاً
توسیع ایدیشی بو خصوصه بالخاصه دلیدر . امضا مارتینی . .
مارتینی نلک قوللاندینی شوالیه عنوانی شبهه سز قارلک نظر
دقتی جلب ایتدی . فی الحقیقه ، موزار ، اوپایی احراز شرفنده
نائل اولمشدی . روماده بولوندینی ائشاده ، ۸ جزیرانده ، پایا
کندیسنی خصوصی صورتده قبول الیه کوکسنه شه پرون دور
صلیبی (auratée militioe) طاقدی (غلوک عینی نشانی
قرائش اولدیفندن بحث اغششدک) مذکور نشانی حامل اولانلر ،
comites palatini romani عداولونمقله بابانک سراینده ،
ماینجیلرک قرال زندده کی امتیازلرینه معادل هر دلر حریتلره
صاحب بولونیورلردی . بناء علیه بویوکسک توجه وولفغانی
اصولاً اصالت رتبه سنه جبقاریوردی . کوچوک شوالیه و آقده .
میسینه آرتق هرکس (Il cavaliere filarmonica)
دیوردی . .

مسلكداشلی ده کندیسنه حرمت ایتکده ایدی . مثلاً ،
صاحلری مسلك ایچنده آقاران مشهور بسته کار «هاس» برکون:
« بو چاقین بزم جله مزی اونوتدیره جقدر » Questo ragazzo
ci fara dimenticare tutti دیمشدی . فقط جینلر ، حسد
حیلر ، اخلاق سزلردن مرکب دشمنلری ده پک چوقدی . له او -
پولد خیرهواه استاد راهب مارتینی یازدینی بر مکتوبده
وولفغانلک دشمنلرینک ترائدینی ، هنوز اوپه واسی اوناناماش
اولدینی حالده موسیقسنک بار بار لغندن بحث ایدنلر بولوندینی
آکلائیور . (das diese barbarische Musik) .
وندیکده اقامت آیریمه تسعیدلره ، ضیافتلره و پارلاق

قونسرلره وسیله حاضرلادی . کنچ ورتواوزی و پدینگی
قاتلارده وهر برده کزدیرمک اوزره قورلی اوکنده اکبرک
برقاچ غوندولی دائماً منتظر دورردی . .

موزار میلانده اوچ اوپهرا سحنیه وضع ایتدیردی :

۱ - Mitridate, re di Ponto = « اوپهرا سه ریا » ،

اوچ پردلک . . « راسین » دن مأخوذ اولان ایتالیانجه متن
« ویشوریو - آماده او سینتاساتی » نلک در . ۲۶ کانون اول
۱۷۷۰ ده میلانده سحنیه وضع ایدیلدی . .

۲ - « theatralische » = Ascanio in Alba

« Serenade » ، ایکی پردلک . ایتالیانجه متن راهب « کیوزه پیه
بارینی » نلکدر . ایمپراطوریمجه ماری تهره زک امری الیه ، و اوغلی
آرشدوق فردینانک برهلسس « ماریا به آتریس دست » الیه
ازدواجنه مخصوص اوله رق بسته لئش ، میلانده ۱۷ تشرین
اول ۱۷۷۱ ده اونانمشدر .

۳ - Lucio Silla = « Drama per musica » ،

اوچ پردلک . ایتالیانجه متن « ژیبواتی داغله ورا » نلکدر .
میلانده ۲۶ کانون اول ۱۷۷۲ ده سحنیه وضع ایدیلدی . ایتالیاده
الک آز موفق اولان اوپه واسی بودر . فقط ، موزار ، هر اوچ
اثردهده شخصی اسلوبی الیه ایتالیان ذوقی - بر آلمان اولسنه
رغمأ - الک مفرط معترضلری اسکات ایده جک قادار قاهر بر
موفقیته مزاج ایتکده موفق اولمشدر . . کرک بوئرلرک تفصیل
وتقدیدنه ، وکرک دیگر ایتالیاده یازیش اثرلری حقدنه کافی
ایضاحات ویرمه برقاچ ستون کافی کلز . . .

ساز بورغه عودت ایتدیک زمانلر ، عالمی محظنده یاشامی
وچالیشمی هر شیئه ترجیح ایدیوردی . خاوجدن هیچ ذوق
آلبوردی . خدمتجسی تهره ده ، قاتاری سنه ، اوک کوچکی میس
پیه رلیه اولان محبتی بیله خارجه دیکشه میوردی . . . یالکز ،
ایلاک ایتالیا سیاحتندن عودتده ، قلبی ایلاک دفعه اوله رق چوق
صیجاق ، قوتلی وقیبه برتأثر دورهمی کیردی . یاشی اون بشته
کیرمش ، جنوب کولشنک تأثیری الیه بویولامش ، سسی تحول
چاغنه کئش ، هر اعتبارله بویومشدی . آرتق ، عشقک یالکز
لغت معناسی بیلمور ، حسده ایدیوردی . ساز بورغده ایکن
سودیک کوزل ایتالیان قیرینک کندندن اون یاش قادار بویوک
اولدیفندن باشقه اساسی هیچ برشی بیلمه یورز . اسمی « تهره ده » ،
پدری ایسه باریزانی اسمنده برایتالیان دوقتوری ایدی .

تاريخمخزده لاله مراني

۴

تاريخمخزده ۱۱۳۰ دن ۱۱۴۳ تاريخنه قادار باشانان و صلح و مسالمت ايچنده كين بو آسوده زمانده لاله لر حقتده پك چوق رساله ترتيب اولونديغي يازمشمدم. بوگون ده بودورك باشنده بولونان محمد لاله زارنيك (رساله لاله المسمي بيزان الاظهار) ندن بحث ايده جكم . بورساله اوفاقدر . باش طرفده حمدوشان صوكرا او زمانك رجالك مدخده بولوتور . و ابراهيم باشا وصفنده شاعرانه و بليغانه توجهيرده يازمى اونو نماز . اثر ايكى باب ايله بر خاتمه دن تركب ايتشد . مؤلف لاله مراني ايچون [بو عبد بيقدار خا كسارى شيخ محمد لاله زارى مدت مديد و عهدو بعيددن برو شكوفه پرورلك واديستده دانه دار وجود خاك آلودى كرم و سرد روزگار ايله سرشته و چشمه عبرت ايله برده نشينانه صنع بارى اولان لاله فرح افزانك مطالعه و تحريه سيله اغشته ايكن] ديهه توصيفدن صوكرا (سر شكوفه پروران) ناميله ملقب اولديغي و (نشان شريف عاليشان ايله بين الاقران كامياب اولوب لاله نك جواهر معاني خفيه سن بو رساله ده كشيده سلك تحرير و ميزان-الاظهار ديوتسميه) ايتديكى سويلر .

اثرك برنجي بابنده لاله نك يكرمى قادار اوصافندن بحث وارد . يالكز ايكى مثالي ذكر ايدده جكم : لاله نك (فنا آحق عادتي اولسه نادر اصلاح اجله سته اعتبار اولنر انك ايچون محمدن ظهور ايدن لاله ايكى اوج سته آچماقچه اعتباره سزا و تسميه به شايسته اولماز)

وينه (لاله باق آحق عادت مسخره مى اوليه . نادر اصلاح آجره دخى فى الجمله اعتباردن ساقط اولور .) افاده لى تغيير ايتدهرك عتاً اردن آلدغي بو سطرلر لاله يتشه ديرمكه مراقب اولانلره زمانده كوزلر برره برلك وظيفه مى كورمشدور .

اثرك ايكنجي بابى لاله نك ايله مسمى و ايكيله جك طوپراغك احوالندن باحثدور . نه كيم اثرك صاحبي (لاله نك ترابنه قيد اولنقى لازمدر . زيرا تراب فاسد اولدقده آب تابيله آجيلمه ديقندن غيرى سازنى افساد ايدور . قوسلى اوليه) ديدكدن صوكرا

بارزانيك پك معتبر بر طبیب اولدقندن باشقه ، ايكى اوغلنى زمانك طابىعش اطباى مياستده صاييله حق درجده ويانه وياورسده تحصيل ايتديرديكى دوشونلورسه اوج بيزنيك ده چوق ايتي تحصيل و تربيه كوروش اولديغه قناعت كتيريلير . بو قيزك ، موزارك همشيره سنك بر آرتدائى اولديغه احتمال ويريلىور . اساساً باشقه سته نشانلى ايدى و موزارك ايكنجي دفعه ايتاليايه متوجهاً حر ككتدن براز صوكرا ده اولندي . يعنى اينجه و احتراصلى بروحك بو ايلك آچان چيچكى چابوچاق تا كوكندن قيريلدى . يارانك اوزون قنابى ظن ايدما .

موزار ، قادين لطافتنه قارشى دالما چوق حساس باشامشدر . بوتون حياتى مدتجه نازلى بر چوق كي ، لطيفه ياپارق ، راحت دور مبارق . و بائسله چوق صافيت ايله هب قادينلرك آره سنده دولاشدى . احتمال اولردن هيچ برينه اشتياق ايله دولي قلندن ، الى الابد نتيجه سز قانلى نهايه اميدلرندن بحث آچمىدى . صوك درجده كي حساسيتنه رغماً غير مشعور تلقين قوتى كندنده نقصاندى . ايلرده اوكر نه حكيم زوجه سى قونستانس ودهر ايله ماسبتلىرى بو خصوصده استثنا تشكيل ايدور . چونكه ، قونستانس ، آتسه سنك تشويقيله حر كت ايتش ، موزارى كندنه باغلامه چالشمه شدى . . صوكردان ديكر بعضى شاعرانه وقع لرده كير ديهه ده بو خصوصده يارديمچيلى دالما سوكيلى موسيقيى ياپدى . ايشك حقيقتى آرانبره ، موزارك ، دالما عشق آتشي ايچنده يانان قورقق و دهر ترك تام رايشى اولديغه قناعت كتيريلير . اثرينه كلنجه ، اوراده ايلك كوندن صوك كونه قادار ، بلا انقطاع ، كلنچاك عشقنك براق جئرى باشامشدر .

بزي پك چوق علاقه دار ايتسى لازم كلن متعدد كوچوك اثرلرى ده بوايلك حساس سنهرك محصوليدور . بش ياي قوارتمق ، كان صوناللى ، ديكر درت قوارتمت .. غوته يه (ودهر) ي يازديران اوسنلر اوروپاسنك و و ايتيك هواسى بر مدت ايچون موزارى ، حتى هايده نى ده صارم شدى ..

صوك صايديعن اودا موسيقيى اثرلرى ، ايتاليا اوپه راللى ، قسماً هب بوشغرله مالى سنهرك اينجه ، شن فقط يارى يارى به اينندار الهاملرني طائير . بوروجى حالى داه علمى بر شكلده آكلابه ييلمك ايچون بالذات وولفنافك يازديغى او صاف و نزيه مكتوبلرى بر بارچه قاريشد ريمق لازم كليز .

بارس : ۴ خزان ۱۹۲۶ ميغال زاده

نومرو ۶۳